

10-09-2003

Lobster-lift

Lobster-lift tager slæbet

Det er en lift, der tager de tons tunge løft om bord på BJARKE AS520 og NINETTE R205. Begge mandskaber er begejstrede, for det er slut med det ensidige, nedslidende og udmattende arbejde. Se den på fiskerimessen i Ålborg!

De fleste fiskere går ikke af vejen for at løfte rundt på tunge fiskekasser. Det har de gjort i århundreder. Men det bliver bøvlet, når man skal løfte 15, 30 eller 50 kilo flere hundrede gange i træk, og når man samtidig skal bøje sig forover og række langt ned i lastrummet.

- Før var vi radbrækket. Nu er vi ikke nær så trætte efter at have fyldt lasten.

Sådan fortæller skipper Kim Carstensen på NINETTE R205, efter fartøjet her i sommer har fået monteret en lobster-lift. Og han er imponeret, lige som besætningen og kollegerne på havnen også er det.

- Jeg læste om lobster-liften i Fiskeri Tidende og vidste med det samme, at sådan en skulle vi have om bord. Og de tyve tusinde, den koster, er jo ingen penge i forhold til en ødelagt ryg, understreger skipper.

Slipper for at løfte 10 tons

- Vi plejer at være helt ødelagte efter en fangstrejse. Her i sommer har vi ligget og fanget rødspætter og rødtunger i Nordsøen, og efter en rejse på 10-11 dage, havde vi ti tons fisk. Det giver altså 333 kurve med hver 30 kilo. Og vi har en meget dyb last. Der er 3 meter og 20 fra lastlugen og ned til manden i lasten. Så der skulle bare rækkes ind over kanten og ned i lasten, og manden dernede måtte helt op på tærne og tage imod med strakte arme.

- Og, tilføjer han spøgefuldt, og så ellers håbe på, at alle 30 kilo fisk så også blev i kurven. Alvorlig igen forklarer Kim Carstensen:

- Det var ensidigt, nedslidende og udmattende arbejde. Men nu med liften går det fint. Alt, vi skal gøre, er at løfte kurven ti cm op og køre den ned i lasten. Her står manden og tager imod lige så gelinde. Det betyder, at vi ikke længere er nær så trætte efter sådan en tur. Det er en luksus, siger han begejstret.

Det tog kun en halv time at montere lobster-liften på NINETTE, og der skulle ikke laves noget om. Når besætningen skal losse, afmonterer de den og pakker den af vejen i løbet af fem minutter. Det tager dem også kun få minutter at sætte den op igen.

Vi bruger den hele tiden

Tidligere løftede besætningen på BJARKE AS520 mere end to tons på en dag. Men siden nytår har lobster-liften gjort deres arbejde meget nemmere.

- Den er rigtig god! Og den kan bruges til alt – både hummere og fisk, siger skipper Morten Hansen.

Han og den øvrige besætning har været med til både at udvikle og teste lobster-liften. Undervejs er de kommet med konstruktive forslag. Men siden den blev monteret om bord, har der ikke været brug for nogle ændringer eller justeringer.

- Den fungerer bare. Og vi bruger den hele tiden, fortæller skipper.

Meget lettere arbejde

Før de fik liften om bord, kurvede de op over to tons om dagen ned i fartøjets tre meter dybe lastrum. Det var træls og trættende arbejde, men siden de fik installeret liften, er det blevet meget lettere. Nu sætter de bare kurven fra sig på dækket, så forsvinder fangsten ned i lastrummet.

Det betyder, at manden på dækket slipper for at løfte og samtidig bukke sig ned med kurven. Alt, han skal gøre, er at stille kurven i stativet i lastlugen. Så slipper han den, og liften kører kurven ned til manden i lastrummet og bremser selv i almindelig løftehøjde. Hermed slipper manden i lasten for at strække sig op på tærne og løfte samtidig. Det eneste, han skal gøre, er at tage kurven i stativet og så stille den på plads. Imens kører liften op igen og er klar til at tage imod den næste kurv.

FAKTABOKS

Lobster-liften:

- Er et mekanisk løfte-anlæg, som virker med et lod.
- Den er simpelt bygget op og kræver ingen olie, strøm eller hydraulik.
- Det tager under en time at montere liften, og man kan selv afmontere den og pakke den af vejen i løbet af få minutter.
- Den tager ikke meget plads. På BJARKE fylder den kun 15 centimeter, der hvor den er bredest. Hertil kommer kurvens størrelse.

Undgå at ødelægge ryggen

- Lobster-liften tager slæbet med at få fangsten ned i lastrummet. Hermed undgår fiskerne at ødelægge ryggen. De får nemlig en lettere og kortere arbejdsgang, og de slipper for at bukke sig og løfte og vride i ryggen.

Sådan forklarer Flemming Nygaard Christensen fra Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste. Han peger hermed på, at fiskere – som ikke har et alternativ til manuel håndtering af fangsten – kan bruge en lift, så de undgår de unødige belastninger, der kan ødelægge deres rygge og helbred.

Og netop Arbejdsmiljøtjenesten arbejder på, at fiskere får nogle bedre og mere hensigtsmæssige arbejdsstillinger, og så transportvejene bliver gjort kortere.

Det var nogle hummerfiskere, der henvendte sig til Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste for at få løst deres problem med at kurve hummere ned i lasten. Resultatet af arbejdet blev lobster-liften. Og den kan ikke kun bruges til hummer, den kan også bruges til alle andre fiskearter.

Flere og flere får ødelagt ryggen

- Flere og flere danskere anmelder en arbejdsbetinget lidelse. Og flere og flere fiskere gør det også. De fleste gør det på grund af kronisk nedslidning af ryggen, siger Flemming Nygaard Christensen. Han fortsætter:

- Ondt i ryggen – det er noget de fleste danskere kender til. Faktisk har hver tredje af os haft ondt i ryggen inden for det seneste år. En ud af ti har kroniske smerter, og også en ud af ti af os har tilbagevendende problemer med ryggen. Det går ud over vores arbejde og livskvalitet. Og det koster også samfundet milliarder af kroner hvert år til behandling, indlæggelse, sygedagpenge, revalidering osv.

Han oplyser videre, at der alene i 2001 var 26 fiskere, der anmeldte en ryglidelse til Arbejdstilsynet. Og året før var der 24 anmeldelser pga. dårlig ryg. Det var over halvdelen af alle anmeldte lidelser det år. Det er både nuværende og tidligere fiskere, der anmelder rygskeer.

MED PÅ FISKERIMESSEN

Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste har lobster-liften med på fiskerimessen Danfish 2003, der foregår i Ålborg den 9., 10. og 11. oktober.

Her bliver der også lejlighed til at se den ny-udviklede symaskine, der syr bundgarn. Bundgarnsfisker Thomas Hansen vil demonstrere den for interesserede.

FAKTABOKS

Andre ting, der skåner ryggen:

- Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste har også være med til at udvikle et vakuum løfte-anlæg, så fiskerne ikke længere skal løfte og stable tonsvis af fiskekasser i lasten. Løfte-anlægget gør det let at stable 50 kilo tunge fiskekasser i lasten. Hermed slipper besætningen for de tunge løft, som kan ødelægge ryggen.
- En symaskine til bundgarnsfiskere. Det går også hårdt ud over ryggen, når bundgarns-fiskerne - i mange måneder hvert år - sidder på deres trækasser og syr garn i hånden. Arbejdsstillingen og dermed helbredet bliver bedre, når de står op og syr på en symaskine.